

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینلکی یاننده کی داڭره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، آنقره جاده سنده ۸۷ نومروده
داڭره مخصوصه

حیات

میان راه میان ... دنیای راهای هر حیات قاتلم ...

نسخه سی هبرده ۱۵ غرور

سنه لکی پوسته ایله ۷.۵ لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ۷.۵ دولار)

ابونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسی
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرنک مرجعی آنقره مرکزیدر .

صافی : ۷۵

آنقره ، ۳ مایس ، ۱۹۲۸

۳ نجی جلد

مصاحبه

« ترجمه » سئرسی

حسین جاهد بکک جداً حیرت و تقدیره
شایان بر فعالیتله اورتهیه قوبدینی قرق الی جلد
مترجم اثر مناسبتیه احمد هاشم بکک یازدینی
کوچوک بر تنقید ، مطبوعات مزده یکیدن « ترجمه »
مسئله سنی او یاندریدی . احمد جودت بکک ، جلال
نوری بکک وداها بعض ذوات ، بو وسیله ایله بعض
شایان دقت فکرلر ایلری سور دیلر . چوق
اوزون سنه لردن بری زمان زمان اورتایه آتیلان
بو « ترجمه » مسئله سنک بو صورتله تکرار میدانه
جیقمه سی ، یکیدن تدقیق و مناقشه موضوعی
اولماسی ، هر حالده فائده سز دکلدیر . بو وسیله
ایله بزده بو خصوصده دوشوندکلر مزنی سویله مک
ایستورز .

نه کی عاملر تأثیر یله اولورسه اولسون ، یکی
بر مدنیت داڭره سنه کیرن بر ملتک ایلك ایشی
او مدنیت حائذ اثرلری کندی لسانه ترجمه
ایتمکدر . تورکلر بر آراق « بودیست »
و « مانیخه یست » اولدقلری زمان ، او مدنیت
زمره لرینه منسوب اثرلری - بالخاصه دینی
اثرلری - کندی دیل لرینه چور مشاردی ؛ اسلام
مدنیتی داڭره سنه کیردکن صوکراده ، عصر لرجه ،
عرب و عجم ادبیات و علومنی تورکجه یه نقل ایله
اشتغال ایتدیلر . « شرقی تورکستان » دن
باشلا یهرق « بوسنه » یه قدر ، تورک حرثک
حکمران اولدینی یلرده وجوده کلن بو « ترجمه »
ادبیاتی ، عمومیتله ظن و تخمین اولوندیغندن
چوق ، پک چوق فضله در . بالخاصه ، بللی
باشلی اثرلرک ، مختلف زمانلرده مختلف آداملر
طرفندن یاپیلش ، بش آلتی ترجمه سنه

مملکتده اجنبی لسانلرینی وبالخاصه « فرانسه زجه » یی
بیله نلر چوغالیدی ؛ ایلك مکتب کتابلرندن
باشلا یارق ، بوتون فکر عالمزده ، حتی
« تألیف » نامی آلتنده ، ترجمه لردن باشقا
بر شی کورونمز اولدی . یازیق که بو بر عصرلق
فعالیتک نتیجه سی ، صرف ایدیلن امکله متناسب
اولماش ، علم و ادبیات ساحه سنده « امهات » دن
عد اولونه جق همان هیچ بر شی لسانمزه نقل
ایدیله مشدر . لیسره و بوکسک مکتبلره مخصوص
درس کتابلرینک بیله آنجاق شوصوک سنه لرده
ترجمه ونشرینه باشلانیدیغنی سویلر سه ک ، بو
خصوصده داها اینی بر فکر ایدینیه بیلیر .

بوتون بونلره رغماً ، بو فعالیتک بوسبوتون
نتیجه سز قالدینی ده ادعا ایدیله مز : بر عصر اول
تمامیله « قرون وسطائی » بر مملکت اولان تورکیه ده
بوکون « لائیک جمهوریت » اداره سنک قورولا
بیلمه سی ، آنجاق ، بو فکری فعالیتک محصولی
اولان « ملی انتباه » سایه سنده قابل اولمشدر .

صوکر ، مملکتک وسطی عرفان سویه سی
حتی بوندن یکریمی سنه اولکی سویه ایله قیاس
ایدیله میه جک قدر یوکسه لمشدر : بوکونکی
دارالفنون طلبه سنک یازدقلری کوچوک تبعاع منهلر ،
بوندن یکریمی سنه اول استانبول دارالفنوننده
او قوتولان درس کتابلرندن هر حالده داها
یوکسه کدر . صوکر ، بوکونکی تورکجه ، علمی
وفلسفی هر مفهومی افاده ایده جک قدر تکامل
ایتمش ، « علم اصطلاحلری » هنوز تمامیله اولماسه
بیله اسکینه نظراً چوق فضله تأسسه باشلامشدر .

تصادف ایدیلدیکی نادر دکلدیر . بر مثال اولمق
اوزره ، « قزوینی » نک « عجائب المخلوقات »
آدلی مشهور اثرینک بش آلتی تورکجه ترجمه سی
اولدینی ذکر ایدلم . بویوک اثرلرک ترجمه سی
ایچون آیریجه هیئتلر تشکیل ایدیلدیکی ده ذکره
شایاندر : داماد ابراهیم پاشا « عینی » نک بویوک
اسلام تاریخنی ، « منجم باشی » نک « جامع الدول » نی
او دورک باشلیجه عالملرندن تشکیل ایتدیکی بر
هیئتله ترجمه ایتدیرمشدی . عربجه ویا عجمجه
متنلری غیب اولارق یالکز تورکجه ترجمه لری
سایه سنده علم عالمجه معلوم اولایلیمش اثرلرده
یوق دکلدیر . اجداد مزک ، اسلام مدنیتی
محصوللرینی تورکجه یه نقل ایچون صرف ایتدکلری
همت ، بزم اوروپا اثرلرینی ترجمه خصوصنده کی
فعالیتزدن چوق فضله ایدی .

بر عصر دن بری ، اوروپا علومنی لسانمز
نقل ایچون « خوجا اسحق افندی » دن باشلا یهرق
بر چوق فکر و قلم اربابمز اولدجه چالیشدیلر .
« مهندس خانه » ، « طیبیه » و « حربیه » کی ،
عسکری قوتمزی اوروپا اصولنده تنسیق و تشکیل
ایچون آچیلان مؤسسه لر ، بو ترجمه فعالیتک
باشلیجه عامللری اولدی . « تنظیمات » دن صوکر ،
بوتون دولت تشکیلاتنک غریبلاشدیریله سی
احتیاجی ، « شناسی » ایله باشلایان فکری وادی
تجدد ، یکی معارف تشکیلاتنک استلزام ایتدیکی
فعالیتلر ، بو « ترجمه » جریاننی بوسبوتون قوتله
ندیردی ؛ « انجمن دانش » و « دارالفنون » تشبثلری
« غلطه سرایی » مکتب ملکیه ، مکتب حقوق ،
کی مؤسسه لرده بو خصوصده مؤثر اولدیلر .

آنگلوساقسون ادبياتك تأثيرلى وخصوصيتلى

آنگلوساقسون ، سوكراروس ، سوكرالمان
ادبياتلىدر .

..

فرانسى رومانى ده « حيات » . صادق قالدغه
دنيايه حاكم اولدى . زورلا و فلوپر بو حاكيتك
علمدارلىدر . فقط بوكونكى فرانسى رومانك اك
مشهورى بيله ، سزك دنيا و حيات حقنده كى بيلكىلر كزه
و كوروشلر كزه يكي برشى علاوه ايتمز . اك چوق ،
اك چوق بر « قهرمان » ك معين بر كوك ، معين
بر ساعتده كى حالت روجه سنك تفصيلانه واقف
اولورسكز .

فقط بونا مقابل طائىنش آنگلوساقسون
اثرلرندن برى اوقورسا كز اونده پارلاق حياتلر
وتشبهلر دكل ، فقط حقيقى و جانلى تصويرلر بولورسكز .
محرر ، سزه مثلا كنش بر اجتماعى زمرة نك ماهيتنى ،
مناسبتلىرى ، تاثيرلىرى ، آرزولرى كوسترر .
شوو ، بهت ، غالسورق نك اثرلى سزى بوكونكى
انكلىز حقنده كتبخانهلر دولسى علمى اثرلرندن
داها قوت و وضوحه تنوير ايدر .

سينقله رله وى نك رومانلىرى اوقورسا كز بوكونكى
آمرىقان جمعيتنى آمريكا حقنده سنه لرجه اجتماعى
وملكى اثرلر اوقومش بر آدامدن داها اى وداها
ياقندن طائىنش اولورسكز .

موده رن آنگلوساقسون ادبياتنده كوكدن انجه
برفكره ، الهامك دوغوردى بر حسه تصادف ايدمه
سيكز ، اوراده هرفكره و هركمك مادى عيطنى ،
مادى منبع و غنى بولورسكز . هيچ شبهه سزكه
بوترزده ياراتمى چوق كوچدر : چونكه « اويدورمق »
دكل « بيلمك » ، « كورمك » ، « تحليل ايتك »
لازمدر . آنگلوساقسون ادبياتك موقفيت سرلرلى
بوصورتله آكلانجه ادبياتك قيصيرلغنده كى سبيلرده
كنديلكندن ميدانه چيقيور . ديكك ، نه وقت بزده
يالكرز شخصسى علاقه دار ايدن انفسى الهاملردن
قورتولوب ده جمعيتده ياشايان ، چارپشان ، اضطراب
و ذوق دويان انسانلر حقيقى حياتلرله استناد ايدن
اثرلر ياراتماي اوكره نيرسه ك ، اووقت بزده كوكل ،
جانلى و اوزلى برادبيات مالك اولاييله جكز !

..

جهان حربنه قادر فرانسى ادبياتك حاكيتى
انكار اولونماز : مهنده فرانسى پيسى سلطنت
سورويوردى . هربرده فرانسى رومانى و فرانسى
شعرى او ك صفده بولونيوردى .

فقط حريدن سوكرالمان آنگلوساقسونلر فرانسى
بوساحه دن ده اوزاقلاشد بر مغه باشلاديلر . بوكون
بوتون كولتور شهرلر نده كى نيترولر كره برتووارلر نده
آنگلوساقسون پيسلى حاكدر و آنگلوساقسون اثرلر
اوقويانلر ك ويازانلر ك ذوقنى معين ايتكده در .

فرانسى كتابى آرتيق بر سوس اشياى ، بر
جامكان او بره سى اولمدر . حرب صوك ، ذوق ، سوسى
دكل احتياجى دوشونيور . ايشته آنگلوساقسون ادبياتى
بلكه آز ده رن ، آز رومانيتك و آزشعرلى اولمسنه
رغماً « حيات » ك كنديسى اولدينى ايچون حرب
صوكى انسانى داها چوق تطمين ايدور .

آنگلوساقسونلر ، « محرر » دن حياتى اى بيلمه سنى
ايتيورلر . تجربه يه ، ايستايستيكه ، حادثيه استناد
ايدن بر محررى روحك قارا كفلر نده بوجالايان بر
محرره ترجيح ايديورلر . « دويولش » دن زياده
« كورولش » . اهميت و برپورلر . جوشغون روح
برى سا كن دماغه بر اقيور . آصمه دالريله اورولش
كوشكك بر پنجره سندن ويا بر قهوه ماصاسى باشنده
دنيائى و حياتى حدسله سزمكه ، يلته نحرر آرتق
امنيت تلفين ايتيور . آنگلوساقسون ادبياتنه دنيا حاكيتى
قازانديران قوت اونك استناد ايتديكى حقيقت و حياتك
كنديسنده در . حرب صوكى نسل هر هانكى بر شاعر ك
انجه وسيل حسلردن خبردار اولمى ايسته ميور ،
اثرلر نده كنديسنك آيناسى اولان شاعر اولسا
اولسا طريف بر قوكت تلقى اولونيور !

بوكونك قارنى طوتولاييلن ، كوره بيلن مناسبتلىرى
بيلمك ، صنفلك ، زمرة لك ، كتله لك مجادلرلى ،
ياشايش طرزلىرى ، حيات غايه لرى ، حركتلىرى
آكلامق ايتيور .

ماده و حياته مطابقت .. ايشته بوكونكى ادبيات
علمك مقباسى . بونى اك اى تطمين ايدن اولاي

بر وضعت آلدېنى ، كليسه نك دولت ايشلرله
قاريدېنى ، دولت مأمورلىرى يتشديردىكنى ، حتى
پاپالرك ايمراطورلرله ، قرالرله رقابت ايتديكنى ،
قراللىر قاپوسى او كنده بلكه تدبىكى كورويورز .
حتى كليسه ، وجوده كتيرديكى قانونلرله ياواش ياواش
دوانك « ولايت وقضا » ساحه سنى ، بوتون فكرى
حياتى آلنه كچيريور ، هرشى عصرلرجه اوتوريتيه سنه
محكوم ايديور .

م . نرعى

زماننده وجوده كلش اولمى ايجاب ايدن « پتروس
مكتوبى » نده « اسارت » . حرمت ايديلور ،
(١٨٠٢ ، ١٨٠١) . باولوسك « نيمونه نوس » . مكتوبى ده
عنى اساسى قبول ايديلور . اوبله آكلشيلور كه :
خرستيانلق ، داها زياده « حر » برونه تاريانك ياشادىنى
محيطى افاده ايديلور ، « اسير » بولوندينى وضعيتده
براقيور . حتى اسيرى « آفندى » سنه قارشى - اى
اولسون ، ظالم اولسون - مطلق بر اطاعتله « مكلف »
طوتويور . باشقا بر تعبيرله : اطاعت ؛ اسيرك « اخلاق
وظيفه » سيدر .

روما ؛ يالكرز فكرياتى ايله ده كيل ، عنى زمانده
بوتون مؤسسه لرله « ايلك خريستيانلق » ك يكي بر شكل
آلماسنده قدرتلى بر عامل اولمدر . « ستوا » نك
نيك كورجىلر ك حاضرلا ديقلىرى زمين ، رومانك
اقتصادى و سياسى انكشافى ؛ خريستيانلق انتشارى
قولايلاشد بر يور ، عنى زمانده خريستيانلغه يكي
اساسلر و بر يور . خريستيانلق ؛ ايلك شكليله ده كيل ،
روماده آلدېنى يكي استقامتله عالمول بردين حاله
كليور ، ايلك سرتلكنى قايب ايديلور ، دورك
تايللرله اوغون بر محتوا قازانيور ، يكي بر دورك
عمومى افاده سى حاله كليور : اورتا زمان ! اورتا
زمان ؛ معين بر كولتور صفحه سنى افاده ايدن اضافى
بر مفهومدر . بومفهومه رقلردن بر جيت ياقى دوغرو
ده كيلدر . خريستيانلغده اجتماعى افاده سنى بولان
بوكولتور صفحه سى ؛ اسكى زماندن تماميله آريلير .
آلاس و اسكى رومانك معبودلر ؛ قايناق باشلر نده ،
چاغلانلر كنارنده ، چيچكل آراسنده ، اورمانلرده ،
اوجوروملو قايالرده دولاشيلردى . طبيعت ؛ انسانله
معبودك يوردى ايدى . اقتصادى و اجتماعى اميدسزلك ،
دونيائى بر « اضطراب مرحله سى » نه چور ممشدى .
وطنداشى عضوى كيبى تاقى ايدن ، اوكا مؤثر بر
فعاليت ساحه سى و برهن سينه لر ؛ بيقيلمش ، برينه
- فردك فعاليتلىرى ، سياسى اشتراكلىرى انكار ايدن -
بو بوك بر روما دولتى قائم اولمشدى . او دورك
دونيائى خصوصى بر معناده رومانك « اسير » ي
ايدى . دولت ؛ فرده يابانچى بر مؤسسه ايدى .
بونى بوتون ده بيلكيله دويانلرله خريستيانلق ، يابانچى
برى كليوردى . محيطه كوره ايلك بنيه سنى
ده كيشديره ن خريستيانلغك « دولت » قارشى آلدېنى
وضعتى ، بو عمومى بحراند ارامق ايجاب ايدور .
« الله سلطنتى » تعبيرى ، دينى برتبلر قازانقدن
سوكرالمان ، ذاتا رومانى بنه ميه ن كوزلر ؛ بورويانك
اقتنه دونمشدى . خريستيانلغك روماده سا كنله شه ن
بنيه سى ؛ بر آز سوكرالمان دولت پولىتيقه سى ايچين
استفاده لى بروسطه حاله كليور و دولت دينى اولارق
قبول ايديلور . اساساً دولتكده ايسته ديكى شى ،
بنه نك حركتسزلكنى ، علاقه سزلفنى دينى له شديرمك
وبوصورتله فعاليتنده سربست قالددر . خريستيانلغنى
قبول ايتمه دن اول نفوذ صاحبي بر بيزانسلينك باش
پيسقوپوس تعيين ايديله سى ، خريستيانلغك دولت
واسطه سى اولارق قوللانيلدينى بك كوزلر ايضاح
ايدور (چيرلين : اون دو قوزنجى عصر ك اساسلىرى) .
فقط بز ، داها سوكرالمان خريستيانلغك متعددى